

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om folkeskolen

(Konsekvensændringer som følge af lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge m.v.)

Social- og Indenrigsministeriet

§1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015, som ændret ved § 1 i lov nr. 495 af 21. maj 2013, § 1 i lov nr. 722 af 25. juni 2014, § 1 i lov nr. 1576 af 15. december 2015 og § 1 i lov nr. 1894 af 29. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 5, stk. 1, nr. 3, indsættes efter "funktionsevne,": »jf. § 66, stk. 1, nr. 6,« og »jf. § 67, stk. 2,« udgår.

2. § 5, stk. 1, nr. 4, affattes således:

»4) delvis lukkede afdelinger i tilknytning til sikrede afdelinger samt sikrede afdelinger, særligt sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, og«.

3. § 5, stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Regionsrådet kan drive døgninstitutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, for børn og unge, som på grund af sociale eller adfærdsmæssige problemer har behov for at blive anbragt uden for hjemmet, såfremt det er aftalt i henhold til § 194, stk. 2.«

4. I § 55 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen godtgør udgifter til kost og logi i forbindelse med formidlet døgnophold for børn og unge, når anbringelsesstedet ikke omfattes af takstfinansiering. For 1. og 2. barn placeret på samme anbringelsessted udgør godtgørelsen 174 kr. pr. døgn pr. barn under 10 år og 186 kr. pr. døgn pr. barn over 10 år (2016-niveau). For 3. barn og derover placeret på samme anbringelsessted udgør godtgørelsen 162 kr. pr. barn pr. døgn (2016-niveau) uanset barnets eller den unges alder.«

5. Efter § 63 indsættes:

»Anvendelse af sikrede afdelinger, særligt sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner

§ 63 a. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anvendelse af delvis lukkede afdelinger og delvis døgninstitutioner, når betingelserne i § 13, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge er opfyldt.

Stk. 2. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anvendelse af sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner, når betingelserne i § 14, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge er opfyldt.

Stk. 3. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anvendelse af særligt sikrede afdelinger, når betingelserne i § 15, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge er opfyldt.«

6. § 66, stk. 1, nr. 6, affattes således:

»6) døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede afdelinger, særligt sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner.«

7. I § 66 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Døgninstitutioner kan oprettes og drives af kommuner, jf. § 4, af regioner, jf. § 5, stk. 1, nr. 3 og 4, og stk. 7, eller som selvejende institutioner, som kommunalbestyrelsen eller regionsrådet indgår aftale med.«

8. I § 66 a, stk. 8, indsættes efter »godtgørelse for«: »samt om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, jf. stk. 2, 2. pkt., til«.

9. § 67 ophæves.

10. I § 68 b, stk. 1, indsættes som *4. pkt.*:

»Når børn og unge-udvalget har truffet afgørelse om anvendelse af en sikret afdeling, særligt sikret afdeling eller sikret døgninstitution, jf. § 63 a, stk. 2 og 3 og § 74, stk. 1, nr. 6 og 7, skal opholdskommunen meddele denne afgørelse til den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, som er ansvarlig for oprettelse og drift af den pågældende sikrede afdeling, særligt sikrede afdeling eller sikrede døgninstitution, hvor barnet eller den unge anbringes.«

11. I § 71, stk. 7, § 72, stk. 3, § 74, stk. 3, og § 168, stk. 2, ændres »§ 123, stk. 2,« til: »§ 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge«.

12. Efter § 72, stk. 1, nr. 4, indsættes:

»5) anvendelse af delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 63 a, stk. 1,

6) anvendelse af sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner efter § 63 a, stk. 2,

7) anvendelse af særligt sikrede afdelinger efter § 63 a, stk. 3,«

Nr. 5-11 bliver herefter nr. 8-14.

13. I § 72, stk. 1, nr. 9, der bliver nr. 12, ændres »brev og telefonkontrol efter § 123, stk. 2,« til: »tilbageholdelse efter § 12, stk. 1 og 2, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge og«.

14. I § 72, stk. 1, nr. 10, der bliver nr. 13, ændres »anbringelse i delvis lukkede døgninstitutioner og på delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 123 b, stk. 1, og« til: »brev og telefonkontrol efter § 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.«

15. § 72, stk. 1, nr. 11, der bliver nr. 14, ophæves.

16. I § 74, stk. 1, indsættes efter nr. 4 som nye numre:

»5) anvendelse af delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 63 a, stk. 1,

6) anvendelse af sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner efter § 63 a, stk. 2,

7) anvendelse af særligt sikrede afdelinger efter § 63 a, stk. 3,«

Nr. 5-12 bliver herefter nr. 8-15.

17. I § 74, stk. 1, nr. 10, der bliver nr. 13, ændres »brev og telefonkontrol efter § 123, stk. 2,« til: »tilbageholdelse efter § 12, stk. 1 og 2, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge og«.

18. I § 74, stk. 1, nr. 11, der bliver nr. 14, ændres »anbringelse i delvis lukkede døgninstitutioner og på delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 123 b, stk. 1, og« til: »brev og telefonkontrol efter § 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.«

19. § 74, stk. 1, nr. 12, der bliver nr. 15, ophæves.

20. I § 74, stk. 4, ændres » 63, 68 a, § 69, stk. 3, § 71, stk. 3-5, § 75, stk. 3, § 123, stk. 2, og §§ 123 b og 123 c« til: » 63, 63 a, § 69, stk. 3, § 71, stk. 3-5 og § 75, stk. 3, efter denne lov samt § 12, stk. 1 og 2, og § 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge«.

21. I § 75, stk. 1, ændres », 63, 68 a, § 69, stk. 3, § 71, stk. 3-5, § 78, stk. 4, § 123, stk. 2, § 123 b, stk. 1, og § 123 c, stk. 1« til: » 63, 63 a, 68 a, § 69, stk. 3, § 71, stk. 3-5, og § 78, stk. 4, efter denne lov samt § 12, stk. 1 og 2, og § 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge«.

22. Overskriften til Afsnit VII affattes således:

»Afsnit VII

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne«

23. Overskrifterne før §§ 123, 123 a, 123 b og 123 c og §§ 123, 123 a, 123 b, 123 c og 123 d ophæves.

24. I overskriften før § 124 udgår: »voksne«.

25. § 167, stk. 1, nr. 7, ophæves.

Nr. 8 bliver herefter nr. 7.

26. I § 182 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. De beløb, der er nævnt i § 55, stk. 4, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2017.«

Stk. 5-10 bliver herefter stk. 6-11.

27. I § 194 ændres 3 steder »tilbud efter § 67, stk. 1,« til: »døgninstitutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, for børn og unge, som på grund af sociale eller adfærdsmæssige problemer har behov for at blive anbragt uden for hjemmet«.

I lov nr. 153 af 26. februar 2011 om ændring af lov om social service (Alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted), som ændret ved lov nr. 1633 af 26. december 2013, foretages følgende ændring:

1. § 3 ophæves.

§ 3

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 1054 af 8. september 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 1870 af 29. december 2015 foretages følgende ændring:

1. I § 5 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Socialtilsynet kan, efter anmodning fra tilbuddet, træffe afgørelse om nye eller ændrede vilkår for godkendelsen efter stk. 1 eller om ophævelse af allerede meddelte vilkår for godkendelsen. Opfyldelsen af de nye eller ændrede vilkår er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til de nye eller ændrede vilkår, eller til ophævelsen af allerede meddelte vilkår. Socialtilsynet kan træffe afgørelse som nævnt i 1. pkt. for en bestemt periode.«

Stk. 6 - 9 bliver herefter stk. 7 – 10.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

§ 4

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 665 af 20. juni 2014, som ændret ved lov nr. 1641 af 26. december 2013, § 1 i lov nr. 406 af 28. april 2014, § 13 i lov nr. 632 af 16. juni 2014, § 2 i lov nr. 1539 af 27. december 2014, lov nr. 747 af 1. juni 2015 og § 10 i lov nr. 1000 af 20. august 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 52 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. For undervisere, der har deres primære ansættelse på anbringelsessteder, og elever på anbringelsessteder, jf. § 20, stk. 5, gælder uanset stk. 1 bestemmelserne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.«

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. § 1, nr. 1-9, 26 og 27, og § 3 træder i kraft den 1. juli 2016, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. § 1, nr. 4, finder også anvendelse for formidlede døgnophold i perioden 1. oktober 2015 til 1. juni 2016.

Stk. 4. § 3 finder også anvendelse for godkendelser meddelt forud for lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget *Almindelige bemærkninger*

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund for lovforslaget
2. Lovforslags indhold

- 2.1. Ændringer som følge af aftale og lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge
 - 2.1.1. Gældende regler
 - 2.1.2. Overvejelser
 - 2.1.3. Lovforslagets indhold
- 2.2. Revision af lov om social service § 123 d om anvendelse af personlige alarm- eller pejlesystemer og ophævelse af revisionsbestemmelse
 - 2.2.1. Gældende regler
 - 2.2.2. Overvejelser
 - 2.2.3. Lovforslagets indhold
- 2.3. Adgang for regionerne til at etablere delvis lukkede afdelinger
 - 2.3.1 Gældende regler
 - 2.3.2. Overvejelser
 - 2.3.3. Lovforslagets indhold
- 2.4. Fastsættelse af regler om kost og logi samt bemyndigelse til at fastsætte regler om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste
 - 2.4.1. Gældende regler
 - 2.4.2. Overvejelser
 - 2.4.3. Lovforslagets indhold
- 2.5. Forenkling af bestemmelser om forsyningsansvar
 - 2.5.1. Gældende regler
 - 2.5.2. Overvejelser
 - 2.5.3. Lovforslagets indhold
- 2.6. Ændringer i lov om socialtilsyn
 - 2.6.1. Gældende regler
 - 2.6.2. Overvejelser
 - 2.6.3. Lovforslagets indhold
- 2.7. Ændring af folkeskoleloven
 - 2.7.1. Gældende regler
 - 2.7.2. Overvejelser
 - 2.7.3. Lovforslagets indhold
- 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne
- 6. Miljømæssige konsekvenser
- 7. Forholdet til EU-retten
- 8. Hørte myndigheder og organisationer mv.
- 9. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund for lovforslaget

I juni 2013 nedsatte den daværende regering Udvalget om magtanvendelse på anbringelsessteder for børn og unge (Magtanvendelsesudvalget) med det formål at afklare de etiske, juridiske og praktiske grænse-
dragninger for anvendelse af magt over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

Baggrunden for nedsættelsen af udvalget var bl.a., at både Folketingets Ombudsmand og Folketingets § 71-tilsyn har påpeget, at det eksisterende hjemmelsgrundlag for magtanvendelse på børne- og ungeområdet er uklart.

Udvalget fik til opgave at beskrive udfordringerne i relation til brug af magt over for anbragte børn og unge og komme med forslag til, hvordan et kommende regelsæt kan udformes. Formålet hermed var dels at få skabt klarhed over reglerne på området, så der kun anvendes magt, når der er lovhjemmel hertil, dels at sikre, at personalet i døgntilbud og på opholdssteder og plejeforældre har de nødvendige redskaber i arbejdet med anbragte børn og unge.

Magtanvendelsesudvalget afgav i marts 2015 betænkning nr. 1551/2015 om Magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet (herefter omtalt som betænkningen) til den daværende minister for børn, ligestilling, integration og sociale Forhold. I den forbindelse anbefalede Magtanvendelsesudvalget, at der udarbejdes et nyt regelsæt, der tydeliggør reglerne på magtanvendelsesområdet, herunder børns og unges rettigheder i relation til magtanvendelse m.v., og at der samtidig sker en vis udvidelse af adgangen til magtanvendelse.

Med afsæt i Magtanvendelsesudvalgets arbejde, har Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti den 5. november 2015 indgået en aftale om rammerne for voksenansvar over for anbragte børn og unge. Aftalen følger op på aftalen om udmøntningen af satspuljen for 2016 for social- og indenrigsområdet.

Partierne ønsker med aftalen at tydeliggøre, hvornår der er adgang til at anvende magt over for et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet. Aftalen indeholder desuden visse udvidelser af adgangen til at anvende magt over for anbragte børn og unge.

Aftalen udmøntes i forslag til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge. Dette lovforslag udmønter den del af aftalen, der vedrører afgørelseskompetence i forhold til anbringelse på sikrede afdelinger og institutioner, samt konsekvensændringer i lov om social service og i lov om folkeskolen som følge af lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Herunder indeholder lovforslaget forslag om, at servicelovens § 123 d om anvendelse af personlige alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der anbragt i døgninstitution eller opholdssted, revideres således, at bestemmelsen med redaktionelle ændringer flyttes til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge. I forlængelse heraf foreslås revisionsbestemmelsen i § 3 i lov nr. 153 af 26. februar 2011 om ændring af lov om social service ophævet.

Lovforslaget indeholder endvidere forslag om adgang for regionerne til at etablere og drive delvis lukkede afdelinger i tilknytning til sikrede afdelinger, særligt sikrede afdelinger og sikrede institutioner samt enkelte mindre ændringer og rettelser af fejl i servicelovens bestemmelser vedrørende udsatte børn og unge.

Lovforslaget indeholder endelig forslag om, at socialtilsynet får adgang til efter meddelelsen af en godkendelse at træffe afgørelse om nye eller ændrede vilkår eller om ophævelse af allerede meddelte vilkår for godkendelsen.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Ændringer som følge af aftale og lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge

2.1.1. Gældende regler

Serviceovens §§ 123-123 c, samt bekendtgørelse nr. 186 af 20. februar 2015 om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet (herefter magtanvendelsesbekendtgørelsen), indeholder en række særskilte hjemler til magtanvendelse og til at foretage andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet. Formålet med reglerne om magtanvendelse er dels at beskytte anbragte børn og unge mod unødigt magtanvendelse og dels at fastsætte rammer for, i hvilke situationer personalet på opholdssteder og døgninstitutioner efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om social service har adgang til at anvende magt, hvor det er nødvendigt, og hvor det ellers vil være strafbart.

Når et barn eller en ung anbringes på en sikret afdeling eller døgninstitution af socialpædagogiske årsager træffes afgørelsen herom af kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 2. I praksis delegerer kommunalbestyrelsen sin beslutningskompetence til den relevante forvaltning i kommunen. Det er ligeledes kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune, der træffer afgørelse om anbringelse på en særligt sikret afdeling, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 41.

Afgørelse om anbringelse af et barn eller en ung på en delvis lukket afdeling eller institution træffes derimod af børn og unge-udvalget i opholdskommunen, jf. servicelovens § 123 b. Børn og unge-udvalget er et kommunalt udvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelsen, jf. § 18 i retssikkerhedsloven. Udvalget består af to medlemmer, der vælges af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer, en byretsdommer fra retskredsen samt to pædagogisk-psykologisk sagkyndige, der udpeges af Statsforvaltningen. Børn og unge-udvalget træffer afgørelse i sager vedrørende børn og unge, jf. § 74 i serviceloven.

2.1.2. Overvejelser

Anvendelse af en sikret afdeling eller døgninstitution eller en særligt sikret afdeling til anbringelse af et barn eller en ung, er en meget indgribende foranstaltning, da barnet eller den unge bliver anbragt på en institution, hvor det er tilladt, at døre og vinduer er konstant aflåst. Barnet eller den unge er således reelt frihedsberøvet og har ikke mulighed for at forlade institutionen. Med anbringelse på en sikret institution er der dermed foretaget et væsentligt indgreb i barnets eller den unges frihed.

Behandling i børn og unge-udvalget af en sag om anbringelse på en sikret afdeling, særligt sikret afdeling eller sikret døgninstitution vil kunne medvirke til sikre barnets eller den unges retssikkerhed, da udvalget består af en byretsdommer samt to børnesagkyndige.

For at styrke retssikkerheden i forbindelse med anbringelse på en sikret afdeling, særligt sikret afdeling eller sikret institution, indgår det derfor i aftalen om voksenansvar over for anbragte børn og unge, at kompetencen til at træffe afgørelse om anvendelse af sikrede afdelinger og institutioner og særligt sikrede afdelinger flyttes fra kommunalbestyrelsen til børn og unge-udvalget. Herved sikres samtidig overensstemmelse med afgørelseskompetencen i forhold til anvendelse af en delvis lukket afdeling eller institution, som efter de gældende regler er placeret i børn og unge-udvalget.

2.1.3. Lovforslagets indhold

På baggrund af aftalen om voksenansvar over for anbragte børn og unge fremsættes forslag om en ny lov om voksenansvar over anbragte børn og unge, hvor reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i medbestemmelsesretten over for børn og unge foreslås samlet og tydeliggjort.

Desuden foreslås en række konsekvensændringer i serviceloven, som følge af forslaget om lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge. Ændringerne er primært af redaktionel karakter med henblik på at tilpasse reglerne til forslaget om lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge. Som et led i aftalen foreslås serviceloven desuden ændret, således at kompetencen til at træffe afgørelse om anbringelse på en sikret afdeling eller institution samt særligt sikret afdeling flyttes fra kommunalbestyrelsen til børn og unge-udvalget

2.2. Revision af § 123 d i lov om social service om anvendelse af personlige alarm- eller pejlesystemer

2.2.1. Gældende regler

Servicelovens § 123 d om anvendelse af personlige alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted trådte i kraft den 1. marts 2011, jf. lov nr. 153 af 26. februar 2011 om ændring af lov om social service (Alarm- eller pejlesystemer over for unge med nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted). Loven indeholdt i § 3 en bestemmelse om, at forslag til revision af bestemmelsen skulle fremsættes senest i folketingsåret 2013-14. Formålet med revisionsbestemmelsen var, jf. betænkning afgivet af Folketingets Socialudvalg den 3. februar 2011 over lovforslaget L 99, at der blev fulgt grundigt op på kommunernes anvendelse af muligheden for at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer. Der blev herved lagt vægt på, at lovforslaget omfattede en meget lille målgruppe, men at der var tale om en meget indgribende foranstaltning i forhold til den enkelte.

I foråret 2013 gennemførte Socialstyrelsen en undersøgelse af kommunernes brug af servicelovens § 123 d om anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer. Der blev udsendt spørgeskema til samtlige kommuner, og 71 kommuner besvarede spørgeskemaet. Ud af disse havde kun én kommune truffet afgørelse om tilladelse til at anvende alarm efter servicelovens § 123 d, og en anden kommune havde modtaget en ansøgning, som ikke var færdigbehandlet.

Med § 1 i lov nr. 1633 af 26. december 2013 om ændring af revisionsbestemmelse, blev revisionen af servicelovens § 123 d udskudt til folketingsåret 2015-16. Baggrunden herfor var dels at gennemføre revisionen på et længerevarende og mere oplyst erfaringsgrundlag, dels at afvente afrapporteringen fra Magtanvendelsesudvalget.

Der er fastsat nærmere regler om § 123 d i bekendtgørelse nr. 511 af 26. maj 2011 om alarm- eller pejlesystemer til børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted.

2.2.2. Overvejelser

Det fremgår af betænkningen fra Magtanvendelsesudvalget, at der ikke i udvalget forelå erfaringer med anvendelsen af servicelovens § 123 d om anvendelse af personlige alarm- eller pejlesystemer af relevans for revisionen af bestemmelsen, men at udvalget var enig i, at en revision af bestemmelsen burde ske på baggrund af et længerevarende og mere oplyst erfaringsgrundlag. Udvalget noterede sig i den forbindelse, at der til brug for revisionen af bestemmelsen i folketingsåret 2015-16 ville blive gennemført en ny undersøgelse af kommunernes anvendelse af reglen.

I foråret 2015 har Socialstyrelsen gennemført endnu en undersøgelse af kommunernes anvendelse af bestemmelsen, hvor der blev udsendt spørgeskema til samtlige kommuner. 85 kommuner besvarede spørgeskemaet, og resultaterne fra disse kommuner viser, at der er givet i alt seks tilladelser, herunder en tilladelse ved genansøgning til at anvende servicelovens § 123 d. Det konkluderes i undersøgelsen, at brugen af alarm- eller pejlesystemer i to kommuner har forebygget, at barnet har haft mulighed for at forlade institutionen på egen hånd med risiko for at fare vild og komme alvorligt til skade f.eks. i trafikken.

Socialstyrelsens undersøgelse fra 2015 viser en lille stigning i brugen af reglen, siden undersøgelsen fra 2013. Der er dog ikke er belæg for på baggrund af undersøgelsen at konkludere, om kommunerne har anvendt reglen i tilfælde, hvor det ikke har været nødvendigt. I den seneste undersøgelse konkluderes det videre, at kommunernes vurdering af kendskabet til § 123 d blandt døgninstitutioner, opholdssteder og forældre overvejende er lavt. Den problemstilling vil regeringen imødegå i forbindelse med arbejdet med at udarbejde en ny vejledning på området.

2.2.3. Lovforslagets indhold

Med lovforslaget foreslås, at revisionsbestemmelsen ophæves. Det foreslås endvidere, at servicelovens § 123 d ophæves og overføres med enkelte redaktionelle ændringer til lov om voksenansvar, jf. det samtidigt fremsatte lovforslag om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

2.3. Adgang for regionerne til at etablere delvis lukkede afdelinger

2.3.1 Gældende regler

Sikrede afdelinger

Der findes i dag 6 sikrede institutioner, hvoraf nogle består af flere afdelinger. 5 af de sikrede institutioner drives af regionerne efter aftale med kommunerne i regionen. Den 6. institution drives af Københavns Kommune. Ifølge Ankestyrelsens anbringelsesstatistik for 2014 var der ved udgangen af 2014 74 børn og unge anbragt på sikrede afdelinger og institutioner.

Ved en sikret afdeling eller døgninstitution forstås en døgninstitution, der omfatter mindst én sikret afdeling, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 19, stk. 1. På en sikret afdeling er det tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst, og der er videre adgang til magtanvendelse.

Efter de gældende regler kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om anbringelse af børn og unge på sikrede afdelinger som følge af sociale årsager, når det er absolut påkrævet. De nærmere betingelser fremgår af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30.

Børn og unge kan desuden anbringes på sikrede afdelinger via retssystemet som led i varetægtssurrogat, afsoning af dom eller som led i en ungdomssanktion. Endelig kan børn og unge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark anbringes på sikrede afdelinger, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 7, jf. udlændingelovens §§ 35-37.

Sikrede afdelinger kan etableres og drives af en kommune, jf. servicelovens § 4, eller af en region efter aftale med kommunalbestyrelsen i regionen, jf. servicelovens § 5, stk. 1, nr. 4.

Delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på en døgninstitution

Ved en delvis lukket døgninstitution forstås en døgninstitution for børn og unge i alderen 12-17 år, hvor der i perioder kan ske tilbageholdelse både i form af aflåsning af yderdøre og vinduer og i form af fysisk tilbageholdelse af barnet eller den unge.

Ved en delvis lukket afdeling på en døgninstitution forstås en afdeling på en døgninstitution for børn og unge i alderen 12-17 år, hvor der ligeledes i perioder kan ske tilbageholdelse i form af aflåsning af yderdøre og vinduer samt fysisk tilbageholdelse af barnet eller den unge.

Adgangen for kommunerne til at etablere delvis lukkede døgninstitutioner blev indført med lov nr. 551 af 26. maj 2010, som trådte i kraft den 1. juli 2010. Med lov nr. 495 af 21. maj 2013, der trådte i kraft den 1. juli 2013, fik kommunerne desuden adgang til at etablere delvis lukkede afdelinger i tilknytning til åbne døgninstitutioner målrettet adfærdsvanskelige børn og unge.

De delvis lukkede institutioner er målrettet børn og unge med en negativ og udadreagerende adfærd, misbrugsproblemer eller kriminell adfærd med behov for længerevarende behandlingsforløb. Indsatsen på delvis lukkede døgninstitutioner eller delvis lukkede afdelinger kan tilrettelægges mindre indgribende, end det er tilfældet på en sikret afdeling, idet tilbageholdelse og fastholdelse kan begrænses til de perioder, hvor barnet eller den unge har behov for en insisterende og konsekvent indsats for at kunne fastholdes i den socialpædagogiske behandling.

De delvis lukkede afdelinger eller delvis lukkede institutioner kan anvendes, når det er afgørende for den socialpædagogiske behandling at kunne aflåse yderdøre og vinduer i perioder, eller det er afgørende at kunne fastholde barnet eller den unge fysisk, så barnet eller den unge fastholdes i et positivt pædagogisk og behandlingsmæssigt forløb, som ikke kan rummes i et åbent tilbud.

2.3.2. Overvejelser

Regionerne kan ikke efter de gældende regler etablere og drive delvis lukkede institutioner eller delvist lukkede afdelinger, og det betyder, at det kun i forhold til en enkelt af de sikrede institutioner er muligt at etablere en delvis lukket afdeling i tilknytning hertil. Regionerne har derfor ikke mulighed for at etablere og drive et fleksibelt tilbud, hvor der vil være mulighed for en glidende overgang i anbringelsesforløbet mellem en sikret afdeling og en delvis lukket afdeling på den samme institution.

Et fleksibelt tilbud, der giver mulighed for en glidende overgang har den fordel, at et anbragt barn eller en ung kan forblive i det samme miljø og derved fastholde tilknytningen til de voksne på anbringelsesstedet, selvom der i en periode f.eks. er behov for at kunne aflåse yderdøre og vinduer som led i indsatsen over for barnet eller den unge.

Regionerne har bl.a. i forbindelse med Magtanvendelsesudvalgets arbejde ytret ønske om at kunne etablere delvis lukkede afdelinger i tilknytning til de sikrede institutioner og afdelinger med henblik på at kunne overføre unge mellem en sikret institution og en delvist lukket afdeling f.eks. i perioder, hvor der vurderes at være behov for at kunne gennemføre indsatsen i mere frie rammer. En sådan adgang vil dermed kunne medvirke til at sikre et mere kontinuerligt anbringelsesforløb.

2.3.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at regionerne får adgang til at etablere og delvis lukkede afdelinger, når disse etableres i tilknytning til sikrede institutioner. Det er en forudsætning, at tilbuddet etableres efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen. Dermed har regionerne alene adgang til at etablere delvis lukkede afdelinger, når kommunerne i regionen vurderer, at der samlet set er behov for et sådant tilbud, og på den baggrund anmoder regionsrådet om at etablere og drive tilbuddet.

Muligheden for at etablere delvis lukkede afdelinger, der kan give en mere glidende overgang mellem en sikret institution og en delvist lukket afdeling, vil primært være relevant for de børn og unge, der er anbragt på en sikret institution af socialpædagogiske årsager. Det er således tale om en meget begrænset målgruppe, da hovedparten af børn og unge på de sikrede institutioner er anbragt i varetægtssurrogat.

2.4. Fastsættelse af regler om kost og logi samt bemyndigelse til at fastsætte regler om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste

2.4.1. Gældende regler

I servicelovens § 66 a, stk. 2, er det blandt andet fastsat, at netværksplejefamilier skal have dækket deres omkostninger i forbindelse med barnets eller den unges ophold i familien, og at netværksplejefamilien efter en konkret vurdering kan få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. I bestemmelsen er

fastsat, at social- og indenrigsministeren har bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler på en række områder, der vedrører anbringelser af børn og unge. Den gældende bemyndigelsesbestemmelse blev ændret og flyttet fra § 66 a, stk. 7, med lov nr. 529 af 29. april 2015. Bemyndigelsesbestemmelsen er udmøntet i bekendtgørelse om plejefamilier, bekendtgørelse nr. 1554 af 18. december 2013 (plejefamiliebekendtgørelsen).

Med lov nr. 1526 af 27. december 2014 blev der i bestemmelsen indført en udtrykkelig hjemmel til, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte satser for godtgørelse af kost og logi i forbindelse med et barn eller en ungs ophold uden for hjemmet, samt fastsætte nærmere regler om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste for netværksplejefamilier. På baggrund heraf er der udstedt en bekendtgørelse om satser ved formidlet døgnophold, senest med bekendtgørelse nr. 1573 af 27. december 2014 (satsbekendtgørelsen).

Denne ændring blev ikke videreført med lov nr. 529 af 29. april 2015, der trådte i kraft den 1. oktober 2015. Det fremgår således ved en fejl ikke længere af bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 66 a, stk. 8, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte satser for godtgørelse af udgifter til kost og logi ved formidlet døgnophold for børn og unge, eller fastsætte nærmere regler for beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier.

2.4.2. Overvejelser

I serviceloven var der, indtil ændringerne med lov nr. 529 af 29. april 2015 trådte i kraft, fastsat en udtrykkelig hjemmel til, at social- og indenrigsministeren kunne udstede en bekendtgørelse om satser for kost og logi ved formidlet døgnophold efter serviceloven. På baggrund heraf er der tidligere årligt udstedt en bekendtgørelse om satser for det kommende år. Med ophævelsen af bemyndigelsen til at fastsætte satser for kommunalbestyrelsens godtgørelse for kost og logi, er der ikke længere hjemmel til at fastsætte disse satser. Samtidig kan der med den gældende formulering af § 66 a, stk. 8, om godtgørelse for netværksplejefamilier opstå tvivl om, hvorvidt der er tilstrækkelig hjemmel til fastsættelsen af de om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, der fremgår af plejefamiliebekendtgørelsen.

2.4.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at der i servicelovens § 55 indsættes en bestemmelse om satser for kommunalbestyrelsens godtgørelse af omkostninger til kost og logi i forbindelse med formidlet døgnophold efter serviceloven. Det foreslås samtidig, at der indsættes en adgang til at regulere satserne en gang årligt med satsreguleringsprocenten.

Det foreslås endvidere, at der genetableres en udtrykkelig bemyndigelse til, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler for beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, således at retstilstanden på dette område føres tilbage til det, der var gældende før 1. oktober 2015.

2.5. Forenkling af bestemmelser om forsyningsansvar

2.5.1. Gældende ret

Servicelovens § 4 fastsætter, at kommunalbestyrelsen har forsyningsansvaret på det sociale område, og at kommunalbestyrelsen kan opfylde dette ved brug af egne tilbud, ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud. Videre er det i servicelovens § 5 fastsat, at regionen kan etablere og drive de i bestemmelsen oplistede tilbud efter aftale med kommunerne i regionen. I servicelovens § 67 er det fastsat, at kommunalbestyrelsen skal sørge for det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner og sikrede døgninstitutioner for børn og unge. Det fremgår desuden, at kommunalbestyrelsen skal sørge for det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner for børn og unge, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for at blive anbragt uden for hjemmet. Endelig fremgår det af § 67, stk. 4, at døgninstitutioner kan etableres og drives af kommuner, af regioner og som selvejende institutioner, der indgår aftale med en kommune eller region herom. Bestemmelsen blev videreført med enkelte rettelser i forbindelse med kommunalreformen, idet de tidligere amtskommunale opgaver overgik til kommunerne. Samtidig hermed blev bestemmelsen uddybet med en opstilling af døgninstitutionstyper.

2.5.2. Overvejelser

I forbindelse med kommunalreformen blev det samlede forsynings- og finansieringsansvar på det sociale område samlet hos kommunerne, og § 67 i serviceloven blev ændret i overensstemmelse hermed. Da kommunalbestyrelsens pligt til at sikre, at der findes de nødvendige sociale tilbud samtidig fremgår af servicelovens § 4, og regionernes adgang til at etablere og drive en række nærmere bestemte tilbud efter aftale med kommunerne i regionen er fastsat i servicelovens § 5, vurderes det alene nødvendigt at fastholde bestemmelsen om adgangen til at oprette og drive døgninstitutioner, der i dag fremgår af servicelovens § 67, stk. 4. Herudover vurderes § 67 ikke at have selvstændig betydning.

2.5.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås i lovforslaget at ophæve servicelovens § 67, og at der samtidig indsættes en beskrivelse af døgninstitutioner i servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6. Videre foreslås, at den gældende § 67, stk. 4, i serviceloven om, hvem der kan oprette og drive døgninstitutioner, videreføres som et nyt stykke i § 66.

2.6. Ændringer i lov om socialtilsyn

2.6.1. Gældende regler

Efter socialtilsynslovens § 5, stk. 1, træffer socialtilsynet efter ansøgning afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1. Efter socialtilsynslovens § 5, stk. 5, kan socialtilsynet i forbindelse med en sådan godkendelse fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til et vilkår.

Socialtilsynsloven indeholder ingen udtrykkelig bestemmelse om, at socialtilsynet efterfølgende kan dispensere fra en meddelt godkendelse eller tillade et tilbud at fravige godkendelsen. Socialtilsynsloven indeholder imidlertid i § 5, stk. 9, en bemyndigelse for social- og indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelæggelse og om socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen. Endvidere fastsætter social- og indenrigsministeren efter socialtilsynslovens § 7, stk. 4, nærmere regler om, hvilke forhold der skal inddrages i det driftsorienterede tilsyn.

Efter § 6, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 551 af 28. april 2015 om socialtilsyn blev det på denne baggrund fastsat, at socialtilsynet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn efter anmodning fra tilbuddet kunne fastsætte som vilkår for den fortsatte godkendelse, at godkendelsen kunne fraviges inden for nærmere fastsatte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode.

Ankestyrelsen har imidlertid ved principafgørelse nr. 74-15 truffet afgørelse om, at § 6, stk. 3, i bekendtgørelsen om socialtilsyn ikke har hjemmel i socialtilsynsloven. Bestemmelsen i bekendtgørelsen er således uden gyldighed.

2.6.2. Overvejelser

Det kan fortsat forekomme, at et tilbud eller en plejefamilie, som er godkendt til en bestemt målgruppe eller et bestemt antal børn, ønsker at fravige enkelte dele af den opnåede godkendelse. Hvis ikke der er mulighed for at give tilladelse til at fravige godkendelsen, skal socialtilsynet i stedet foretage en ny godkendelse, hvortil der evt. kan knyttes vilkår, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 5.

Den nuværende retstilstand er derfor ikke hensigtsmæssig.

2.6.3. Lovforslagets indhold

Der foreslås indsat en udtrykkelig bestemmelse i socialtilsynsloven om, at socialtilsynet efter meddelelsen af en godkendelse kan træffe afgørelse om nye eller ændrede vilkår, eller om ophævelse af allerede meddelte vilkår for godkendelsen. Opfyldelsen af de nye eller ændrede vilkår er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til de nye eller ændrede vilkår eller til ophævelsen af allerede meddelte vilkår. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om nye eller ændrede vilkår eller om ophævelse af allerede meddelte vilkår for godkendelsen for en bestemt periode.

2.7. Ændring af folkeskoleloven

2.7.1. Gældende regler

Efter folkeskolelovens § 52, 1. pkt., kan ministeren for børn, undervisning og ligestilling fastsætte almindelige regler om foranstaltninger til fremme af god orden i skolerne. Ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan i den forbindelse fastsætte regler, der fraviger folkeskolelovens § 36, stk. 2 og 3, om, at der også kan anvendes foranstaltninger i anledning af elevadfærd, der er udvist uden for skolen, hvis adfærden har haft en direkte indflydelse på god orden i skolen, samt regler om, at private genstande kan tilbageholdes, og at tilbageholdelsen af praktiske eller pædagogiske grunde kan opretholdes ud over det tidspunkt, hvor skolens tilbud ophører.

Med hjemmel i folkeskolelovens § 52, 1. pkt., er de gældende regler om magtanvendelse i folkeskolen fastsat i § 10 i bekendtgørelse nr. 697 af 23. juni 2014 om fremme af god orden i folkeskolen.

Det fremgår heraf, at en elev, over for hvem det er nødvendigt at anvende magt for at afværge, at eleven øver vold mod sig selv eller andre eller ødelægger eller beskadiger ting, af det undervisende personale omgående kan udelukkes fra klassen. Udelukkelsen er betinget af, at eleven i udelukkelsestiden er under fornuddent tilsyn.

Det fremgår videre, at skolens leder ved udelukkelse af en elev fra klassen omgående skal underrettes af vedkommende underviser, hvorefter lederen træffer beslutning om de nødvendige videre foranstaltninger. Det fremgår også, at det i øvrigt er lovgivningens almindelige regler om nødværge, nødret og lovlig retshåndhævelse, jf. straffeloven og retsplejeloven, der gælder. Endelig fremgår det, at legemlig afstraffelse og nedværdigende behandling ikke er tilladt, og at der for at afværge, at en elev øver vold mod sig selv eller andre eller ødelægger eller beskadiger ting, kan der anvendes magt i fornødent omfang.

Efter folkeskolelovens § 20, stk. 5, kan specialundervisning indrettes i et efter serviceloven oprettet eller godkendt anbringelsessted (såkaldte interne skoler). Kommunalbestyrelsen kan efter overenskomst med et i kommunen beliggende anbringelsessted for børn og unge, der er oprettet eller godkendt efter serviceloven, henvise elever til specialundervisning i anbringelsesstedet, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 5. En elev kan henvises til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på et anbringelsessted, hvis eleven af de sociale myndigheder af sociale grunde er anbragt i et anbringelsessted, og det vil være mest hensigtsmæssigt at undervise eleven i kortere eller længere tid i anbringelsesstedet f.eks. på grund af elevens svære adfærdsvanskeligheder.

2.7.2. Overvejelser

Undervisningen på de interne skoler tilrettelægges efter folkeskolelovens regler om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Som følge heraf er det efter gældende ret folkeskolelovens regler, der finder anvendelse på de interne skoler også i forhold til magtanvendelse.

Efter forslaget til § 4, stk. 2, i det samtidigt fremsatte forslag til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge, vil lærere og pædagoger m.v., som har deres primære ansættelse på anbringelsesstedet være omfattet af regelsættet i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge i forbindelse med vedkommendes opgaver på den interne skole, mens en lærer, der ikke har sin primære ansættelse på anbringelsesstedet, men som underviser på en intern skole, ikke vil være omfattet af regelsættet i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge. Sidstnævnte vil derfor fortsat skulle agere efter folkeskolelovens regler om magtanvendelse.

Ændringen med forslag til voksenansvar over for anbragte børn og unge medfører et behov for at konsekvensrette i folkeskoleloven, således at lærere med primær ansættelse på interne skoler på anbringelsessteder omfattes af voksenansvarsloven.

2.6.3. Lovforslagets indhold

Med henblik på at ansatte på anbringelsessteder, der også underviser i anbringelsesstedets interne skole, skal følge det samme regelsæt, uanset om de befinder sig i undervisningssituationen eller ej, foreslås en ændring af folkeskoleloven, så det udtrykkeligt fremgår, at ansatte, der har deres primære ansættelse på et anbringelsessted, altid skal følge regelsættet i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser. Lovforslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden 15. januar til 12. februar 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F - Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Ankestyrelsen, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Børnehjælpsdagen, Børnesagens Fællesråd, Børne og kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Børnerådet, Danmarks lærerforening, Den Danske Dommerforening, Dansk Erhverv, Danske Handicaporganisationer, Danske Advokater, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Regioner, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Dommerfuldmægtigforeningen, DUKH, Fabu, Fagligt selskab for sundhedsplejersker, FOA - Fag og Arbejde, Foreningen for ledere af sundhedsordninger for børn og unge, Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD), Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af statsforvaltningsjurister, ForældreLANDSforeningen (FBU), Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), HK, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), Institut for Menneskerettigheder, KL, Kristelig fagbevægelse, Københavns Universitet, Landsforeningen BOPAM, Landsforeningens af kvindekrisecentre – LOKK, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Livsværk, LOS – de private sociale tilbud, Medlemmerne i Udvalget om magtanvendelse på anbringelsessteder for børn og unge, Plejefamiliernes Landsforening, Red Barnet, Rådet for Socialt Udsatte, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Sjældne Diagnoser, Socialpædagogernes Landsforbund, Syddansk Universitet, TABUKA, Ungdommens Vel, Ungdomsringen, Ungdommens Røde Kors, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet.

9. Sammenfattende skema

	<i>Positive konsekvenser/mindre udgifter</i>	<i>Negative konsekvenser/merudgifter</i>
<i>Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner</i>	Xx	Xx
<i>Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner</i>	Xx	Xx
<i>Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet</i>	<i>Ingen</i>	<i>Ingen</i>
<i>Administrative konsekvenser for erhvervslivet</i>	Xx	Xx

<i>Administrative konsekvenser for borgerne</i>	<i>Ingen</i>	<i>Ingen</i>
<i>Miljømæssige konsekvenser</i>	<i>Ingen</i>	<i>Ingen</i>
<i>Forholdet til EU-retten</i>	<i>Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter</i>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter § 5, stk. 1, i serviceloven skal regionsrådet efter aftale med kommunerne i regionen etablere de i § 5, stk. 1, nr. 1-5, oplyste tilbud. Regionerne skal herunder også etablere døgninstitutioner for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Som konsekvens af lovforslagets forslag i § 1, nr. 9, om at ophæve servicelovens § 67 foreslås det derfor, at henvisningen til servicelovens § 67, stk. 2, i § 5, stk. 1, nr. 3, udgår.

Der er i øvrigt ikke med bestemmelsen tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret.

Til nr. 2

Efter servicelovens § 5, stk. 1, i serviceloven skal regionsrådet efter aftale med kommunerne i regionen etablere de oplyste tilbud. Regionerne kan herunder efter § 5, stk. 1, nr. 4, etablere og drive sikrede døgninstitutioner.

Efter de gældende regler kan kommunerne etablere og drive og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner og delvis lukkede døgninstitutioner. Dette ændres ikke med lovforslaget.

Med lovforslaget foreslås, at der i servicelovens § 5, stk. 1, indføres en adgang for regionerne til at etablere delvis lukkede afdelinger i tilknytning til sikrede institutioner, i det omfang kommunerne i regionen i forbindelse med indgåelsen af den årlige rammeaftale, jf. servicelovens § 6, vurderer, at der samlet set er behov herfor og herefter anmoder regionen om at etablere og drive et sådant tilbud.

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at der kan skabes samme fleksibilitet mellem sikrede institutioner og delvis lukkede afdelinger, som der er tiltænkt på de delvist lukkede afdelinger, der drives i tilknytning til åbne institutioner, hvor der således er mulighed for en glidende overgang i anbringelsesforløbet på den samme institution.

Til nr. 3

Lovforslagets forslag om at nyaffatte servicelovens § 5, stk. 7, er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 9, om at ophæve servicelovens § 67. Samtidig med forslaget om at ophæve § 67 foreslås i lovforslagets § 1, nr. 6, at der indsættes en uddybende opstilling af døgninstitutioner i servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6. Det foreslås derfor, at der fremover henvises hertil.

Der er i øvrigt ikke tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret.

Til nr. 4

I servicelovens § 66 a, stk. 8, er det fastsat, at social- og indenrigsministeren har bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler på en række områder, der vedrører anbringelser mv. af børn og unge.

Med ændringen af serviceloven, der blev vedtaget som lov nr. 529 af 29. april 2015, blev der foretaget ændringer i bemyndigelsesbestemmelsen i § 66 a, stk. 8. Imidlertid blev enkelte dele af bemyndigelsesbestemmelsen i de tidligere gældende regler i servicelovens § 66 a, stk. 7, ved en fejl ikke videreført i den gældende bestemmelse. Det gælder bl.a. den udtrykkelige hjemmel til at fastsætte satser for godtgørelse af kost og logi i forbindelse med et barn eller en ungs ophold uden for hjemmet.

Med lovforslagets § 55, stk. 4, foreslås, at kommunalbestyrelsen skal godtgøre udgifter til kost og logi i forbindelse med formidlet døgnophold for børn og unge på anbringelsessteder, der ikke er omfattet af takstfinansiering. Herved sikres en udtrykkelig hjemmel til kommunalbestyrelsens udbetaling af disse beløb.

Det fastsættes i bestemmelsen, at kommunalbestyrelsens godtgørelse af udgifter til kost og logi til 1. og 2. barn under 10 år på samme anbringelsessted udgør 174 kr. pr. døgn pr. barn (2016-satser) og 186 kr. pr. barn over 10 år

(2016-satser). Det fastsættes videre, at godtgørelsen til kost og logi for 3. barn og herover udgør 162 kr. pr. døgn pr. barn (2016-satser), uanset barnets eller den unges alder. Den reducerede godtgørelse af udgifter til kost og logi for 3. barn og herover vedrører de tilfælde, hvor samme kommune anbringer tre eller flere børn eller unge i samme anbringelsessted.

De foreslåede satser er fastsat på baggrund af de gældende satser, der hidtil årligt er blevet offentliggjort i bekendtgørelsen om regulering af satser for kost og logi ved formidlet døgnophold efter serviceloven, jf. bekendtgørelse nr. 1573 af 27. december 2014.

I sammenhæng med forslaget om fastsættelse af satser for kommunalbestyrelsens godtgørelse af udgifter til kost og logi i servicelovens § 55, stk. 4, foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 27, at de fastsatte satser for kost og logi reguleres én gang årligt med satsreguleringsprocenten.

Til nr. 5

Efter gældende ret er det kommunalbestyrelsen, som træffer afgørelse om hvilken institutionstype barnet eller den unge skal anbringes på, når der er truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet, jf. serviceloven §... Det foreslås med § 63 a, at denne kompetence overføres til børn- og ungeudvalget. Forslaget udmønter en del af aftalen om voksenansvar over for anbragte børn og unge og skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 16. Det foreslås således, at børn og unge-udvalget fremover skal træffe afgørelse om anvendelse af delvis lukkede afdelinger og institutioner, sikrede afdelinger og institutioner og særligt sikrede afdelinger.

Børn og unge-udvalgets stillingtagen sker på baggrund af en indstilling fra kommunalbestyrelsen, og anvendelsen af de enkelte institutionstyper kan alene træffes, når betingelserne for anvendelse af den enkelte institutionstype er opfyldt i det konkrete tilfælde. De nærmere betingelser for anvendelse af de enkelte institutionstyper fremgår af §§ 13-15 i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Afgørelse om anvendelse af en delvis lukket afdeling eller institution, en sikret afdeling eller institution eller en særligt sikret afdeling kan træffes på samme møde, som børn og unge-udvalget træffer afgørelse om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke. Afgørelse om anbringelse uden for hjemmet skal dog træffes først og efter en selvstændig indstilling fra kommunen efter reglerne i servicelovens §§ 58 og 59.

Børn og unge-udvalgets afgørelser om anvendelse af de enkelte institutionstyper i lovforslagets forslag til § 63 a, stk. 1-3, kan indbringes for Ankestyrelsen, jf. servicelovens § 168. Klage til Ankestyrelsen skal ske inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 67, stk. 1, i retssikkerhedsloven. Barnet eller den unge over 12 år samt forældremyndighedsindehaveren har ret til advokatbistand under såvel udvalgs- som klagebehandlingen, jf. § 72 i serviceloven.

Bestemmelsen ændrer ikke ved afgørelseskompetencen i forhold til afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Det er således kommunalbestyrelsen, der har kompetencen til at vurdere anbringelsesgrundlaget og træffe afgørelse om anbringelse af et barn eller en ung uden for hjemmet efter reglerne i servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, når forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, samtykker til anbringelsen.

Hvis forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, ikke giver samtykke til en anbringelse, er det efter reglerne i servicelovens § 58 børn og unge-udvalget i opholdskommunen, der har kompetence til at vurdere anbringelsesgrundlaget og træffe afgørelse om anbringelse uden samtykke.

Bestemmelsen ændrer heller ikke, at det, når der er truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet, og der herefter er truffet afgørelse om anvendelse af en særlig institutionstype, jf. lovforslagets forslag til § 63 a, stk. 1-3, er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om valg af det konkrete anbringelsessted på baggrund af barnets eller den unges handleplan efter reglerne i servicelovens § 68 b.

Til stk. 1.

Efter den foreslåede § 63 a, stk. 1, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse om anvendelse af delvis lukkede afdelinger og delvis lukkede døgninstitutioner til anbringelse af børn og unge i alderen 12-17 år, når betingelserne for anvendelse af delvis lukkede afdelinger og institutioner i § 13, stk. 1, i lov om voksenansvar er opfyldt.

Bestemmelsen viderefører dermed reglerne i servicelovens § 123 b, stk. 2, som ophæves med lovforslagets § 1, nr. 23. Der er ikke hermed tiltænkt ændringer i gældende ret.

Til stk. 2

Det foreslås i § 63 a, stk. 2, at børn og unge-udvalget træffer afgørelse om anvendelse af en sikret afdeling eller en sikret døgninstitution af sociale årsager. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anvendelse af en sikret afdeling eller en sikret døgninstitution, når betingelserne i § 14, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge er opfyldt.

Til stk. 3.

Det foreslås i § 63 a, stk. 3, at børn og unge-udvalget træffer afgørelse om anvendelse af en særlig sikret afdeling på en døgninstitution af sociale årsager. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anvendelse af en sikret afdeling eller en sikret døgninstitution, når betingelserne i § 15, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge er opfyldt.

Til nr. 6

Serviceovens § 66, stk. 1, oplister typer af anbringelsessteder for børn og unge.

Med lovforslaget foreslås det tydeliggjort, at sikrede afdelinger, særligt sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner også er omfattet af bestemmelsens nr. 6 om døgninstitutioner. Herved præciseres, at der ved døgninstitutioner forstås både åbne døgninstitutioner, delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede afdelinger, særligt sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner.

Til nr. 7

Serviceovens § 66 oplister typer af anbringelsessteder for børn og unge, og fastslår desuden, at et anbringelsessted skal være godkendt, for at der kan træffes afgørelse om anbringelse af et barn eller en ung på det pågældende anbringelsessted.

Med lovforslagets § 1, nr. 9, foreslås at ophæve serviceovens § 67. Som konsekvens heraf foreslås, at den gældende formulering i serviceovens § 67, stk. 4, videreføres som § 66, stk. 3, i serviceoven.

Det er ikke hermed tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret.

Til nr. 8

Med ændringen af serviceoven med lov nr. 529 af 29. april 2015 blev der foretaget ændringer i bemyndigelsesbestemmelsen i § 66 a, stk. 8. Imidlertid blev enkelte dele af bemyndigelsesbestemmelsen i de tidligere gældende regler i serviceovens § 66 a, stk. 7, ved en fejl ikke videreført i den gældende bestemmelse.

Således fremgår der ikke en udtrykkelig bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier i § 66 a, stk. 8. Herved kan der opstå tvivl om, hvorvidt der er tilstrækkelig hjemmel til fastsættelsen af de regler, der fremgår af den gældende plejefamiliebekendtgørelse, bekendtgørelse nr. 1554 af 18. december 2014.

Med forslaget om ændring af serviceovens § 66 a, stk. 8, foreslås, at der genetableres en udtrykkelig bemyndigelse for social- og indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier.

Til nr. 9

Serviceovens § 67 fastsætter, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at der er det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner for henholdsvis børn og unge, som har behov for at blive anbragt uden for hjemmet.

Bestemmelsen, som den fremstår efter de gældende regler, beskriver kommunalbestyrelsens forsyningsansvar samt hvilke tilbud for anbragte børn og unge, som kan etableres og drives af en region efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen, jf. serviceovens § 5.

Da hovedparten af bestemmelsen efter kommunalreformen ikke vurderes at have selvstændig betydning, foreslås serviceovens § 67 ophævet. Det foreslås samtidig at serviceovens § 66, stk. 1, nr. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, nyaffattes, således at sikrede afdelinger fremgår af opstillingen af døgninstitutioner.

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 7, at den gældende formulering i serviceovens § 67, stk. 4, indsættes som nyt stykke i § 66.

Det er ikke hermed tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret.

Til nr. 10

Det foreslås, at der i en ny bestemmelse i serviceoven fastsættes regler om, at børn og unge-udvalgets afgørelse om anvendelse af en sikret afdeling, en særligt sikret afdeling eller en sikret institution skal meddeles den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, som er ansvarlig for oprettelse og drift af den pågældende sikrede afdeling, særligt sikrede afdeling eller sikrede døgninstitution, når kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, hvor barnet eller den unge konkret skal anbringes.

Bestemmelsen viderefører med redaktionelle ændringer de gældende regler i magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 2, i forhold til sikrede afdelinger og døgninstitutioner og magtanvendelsesbekendtgørelsens § 41, stk. 2, i forhold til særligt sikrede afdelinger.

Til nr. 11

Reglerne om kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation i servicelovens § 123, stk. 2, foreslås med det samtidigt fremsatte forslag til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge indarbejdet i denne lov. Servicelovens § 123 foreslås derfor ophævet i serviceloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 23. Som følge heraf foreslås henvisningerne til § 123, stk. 2, i servicelovens § 71, stk. 7, § 72, stk. 3, § 74, stk. 3, og § 168, stk. 2, ændret til § 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Der er ikke hermed tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret.

Til nr. 12

Det foreslås, at forældremyndighedens indehaver og barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, får ret til gratis advokatbistand i forbindelse med børn og unge-udvalgets behandling af en sag om anvendelse af en sikret afdeling, en særligt sikret afdeling eller en sikret institution i forbindelse med anbringelse uden for hjemmet. Dette er i lighed med de gældende regler i servicelovens § 72, stk. 1, nr. 10, om anvendelse af delvis lukkede afdelinger og døgninstitutioner. Med forslaget sikres der således samme adgang til gratis advokatbistand som for andre typer af afgørelser, der træffes af børn og unge-udvalget.

Til nr. 13-15 og nr. 17-19

Som konsekvens af, at servicelovens regler om tilbageholdelse og regler om kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation foreslås ophævet i serviceloven og indarbejdet i samtidigt fremsatte forslag til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge, foreslås henvisningerne til disse regler med redaktionelle ændringer som følge af strukturen i forslaget til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge ændret i servicelovens §§ 72 og 74.

Der er ikke hermed tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret.

Til nr. 16

Afgørelse om anbringelse af et barn eller en ung på en delvis lukket afdeling eller institution, på en sikret afdeling eller institution eller en særligt sikret afdeling træffes i tre led.

I de tilfælde, hvor der er tale om en anbringelse med samtykke, er det kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune, der træffer afgørelse herom. Hvis der er tale om en anbringelse uden samtykke, er det børn og unge-udvalget, der træffer afgørelse om, hvorvidt der er et anbringelsesgrundlag i den konkrete sag. Først skal der tages stilling til, om kriterierne for en anbringelse uden for hjemmet er til stede. Derefter skal børn og unge-udvalget træffe afgørelse om de betingelserne for anvendelse af en delvis lukket afdeling eller institution, en sikret afdeling eller institution eller en særligt sikret afdeling er til stede i det konkrete tilfælde, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 5. Når der er truffet afgørelse om, at barnet eller den unge, skal anbringes uden for hjemmet, skal der træffes afgørelse om valg af konkret anbringelsessted efter reglerne i servicelovens § 68 b.

Efter de gældende regler træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om anvendelse af en sikret afdeling eller institution eller en særligt sikret afdeling. Med henblik på at styrke retssikkerheden for børn og unge, der anbringes på en sikret afdeling eller en sikret døgninstitution, foreslås, at kompetencen til at træffe afgørelse om anvendelse af en sikret afdeling eller døgninstitution eller en særligt sikret afdeling i forbindelse med en anbringelse uden for hjemmet flyttes fra kommunalbestyrelsen til børn og unge-udvalget. Herved sikres overensstemmelse med de gældende regler om afgørelseskompetence ved anvendelse af delvis lukkede afdelinger og døgninstitutioner.

De nærmere betingelser for anbringelse på en delvis lukket afdeling eller døgninstitution, en sikret afdeling eller døgninstitution eller en særligt sikret afdeling fremgår af forslaget til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 20-21

Det foreslås med det samtidigt fremsatte forslag til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge, at reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for anbragte børn og unge overføres fra serviceloven og indarbejdes i denne lov. Således flyttes reglerne om kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation, jf. servicelovens § 123, stk. 2, og reglerne om tilbageholdelse, som fremgår af servicelovens § 123 c, ophævet og med visse ændringer overført til en ny § 17 og § 12 i forslaget til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge. Dog foreslås reglerne om børn og unge-udvalgets kompetence til at træffe afgørelse om anvendelse af delvis lukkede afdelinger og døgninstitutioner, sikrede afdelinger og døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger fastsat i serviceloven, jf. også lovforslagets § 1, nr. 5 og 16, og bemærkningerne til disse bestemmelser.

Det foreslås derfor i § 1, nr. 19, at ophæve servicelovens §§ 123-123 d om magtanvendelse og andre indgreb i selv-

bestemmelsesretten. Som konsekvens heraf foreslås henvisningerne til servicelovens §§ 123-123 c i servicelovens § 74, stk. 4, og § 75, stk. 1, ændret.

Til nr. 22-25

Reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for anbragte børn og unge i serviceloven §§ 123-123 c, foreslås med det samtidigt fremsatte forslag til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge ændret og overført til en ny lov. Regler om adgang til at klage over afgørelser om magtanvendelse og andre indgreb efter lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge overføres ligeledes til den nye lov. Som konsekvens heraf foreslås reglerne herom i serviceloven ophævet. Samtidig foreslås adgangen for børn og unge over 12 år til at klage over afgørelser om anvendelse af alarm- og pejlesystemer efter servicelovens § 123 d ophævet. Som følge af forslaget om at ophæve de særlige bestemmelser vedværende magtanvendelse over for børn og unge foreslås overskrifterne samtidig tilrettede, idet servicelovens bestemmelser fremover alene foreslås at regulere magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne.

Til nr. 26

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås, at kommunalbestyrelsen godtgør udgifter til kost og logi i forbindelse med formidlet døgnophold til anbragte børn og unge, såfremt døgnopholdet ikke er omfattet af takstfinansiering. Med forslaget til § 182, stk. 5, foreslås det, at disse satser reguleres en gang årligt med satsreguleringsprocenten. Reguleringen af beløbene sker første gang den 1. januar 2017.

Til nr. 27

Forslaget er en konsekvens af forslaget om at ophæve servicelovens § 67, jf. lovforslagets § 1, nr. 9. Der er ikke hermed tiltænkt ændringer i forhold til gældende ret.

Til § 2

Til nr. 1

Af § 1 i lov nr. 1633 af 26. december 2013 om ændring af lov om ændring af lov om social service (Ændring af revisionsbestemmelse) fremgår, at social- og indenrigsministeren senest i folketingsåret 2015-2016 skal fremsætte lovforslag om revision af servicelovens § 123 d om alarm- og pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted.

Det foreslås, at revisionsbestemmelsen ophæves, da revisionen er gennemført i forbindelse med udarbejdelse af det samtidigt fremsatte lovforslag om voksenansvar over for anbragte børn og unge. Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Efter socialtilsynslovens § 5, stk. 1, træffer socialtilsynet efter ansøgning afgørelse om godkendelse som generelt egnede tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, i socialtilsynsloven. Efter socialtilsynslovens § 5, stk. 5, kan socialtilsynet i forbindelse med en sådan godkendelse fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til et vilkår.

Socialtilsynsloven indeholder ingen udtrykkelig bestemmelse om, at socialtilsynet efterfølgende kan dispensere fra en meddelt godkendelse eller tillade et tilbud at fravige godkendelsen. Socialtilsynsloven indeholder imidlertid i § 5, stk. 9, en bemyndigelse for social- og indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelæggelse og om socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen. Endvidere fastsætter social- og indenrigsministeren efter socialtilsynslovens § 7, stk. 4, nærmere regler om, hvilke forhold der skal inddrages i det driftsorienterede tilsyn.

Efter § 6, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 551 af 28. april 2015 om socialtilsyn blev det på denne baggrund fastsat, at socialtilsynet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn efter anmodning fra tilbuddet kunne fastsætte som vilkår for den fortsatte godkendelse, at godkendelsen kan fraviges inden for nærmere fastsatte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode.

Ankestyrelsen har imidlertid ved principafgørelse nr. 74-15 truffet afgørelse om, at § 6, stk. 3, i bekendtgørelsen om socialtilsyn ikke har hjemmel i socialtilsynsloven. Bestemmelsen i bekendtgørelsen er således uden gyldighed.

Det kan imidlertid fortsat forekomme, at et tilbud eller en plejefamilie, som er godkendt til en bestemt målgruppe eller et bestemt antal børn, ønsker at fravige enkelte dele af den opnåede godkendelse. Hvis ikke der er mulighed for at give tilladelse til at fravige godkendelsen, skal socialtilsynet i stedet foretage en ny godkendelse, hvortil der evt. kan knyttes vilkår, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 5.

Der foreslås derfor indsat en udtrykelig bestemmelse i socialtilsynsloven om, at socialtilsynet efter meddelelsen af en godkendelse kan træffe afgørelse om nye eller ændrede vilkår eller om ophævelse af allerede meddelte vilkår for godkendelsen. Opfyldelsen af de nye eller ændrede vilkår er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til de nye eller ændrede vilkår eller til ophævelsen af allerede meddelte vilkår. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om nye eller ændrede vilkår eller om ophævelse af allerede meddelte vilkår for godkendelsen for en bestemt periode.

Det foreslås således, at socialtilsynet får mulighed for, efter anmodning fra tilbuddet, at træffe afgørelse om, at et tilbud kan fravige sin godkendelse på nærmere fastsatte vilkår, inden for en nærmere bestemt frist og eventuelt inden for en bestemt periode. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor en plejefamilie er godkendt til to børn, men den anbringende kommune ønsker, at et tredje barn, som er en søskende til et af de andre børn, gives mulighed for ophold i plejefamilien, eller hvor et botilbud til voksne for en kortere periode har behov for at udvide sin målgruppe.

Beføjelsen til at fastsætte nye eller ændrede vilkår efter den foreslåede bestemmelse omfatter, jf. udtrykket "vilkår", enhver fravigelse af den oprindeligt meddelte godkendelse i henseende til såvel betingelserne for godkendelsen som godkendelsens indhold, f.eks. antallet af børn, en plejefamilie er godkendt til.

Socialtilsynet kan i sådanne situationer efter en konkret vurdering af, om fravigelsen er forsvarlig, træffe afgørelse om, at plejefamilien eller botilbuddet kan modtage børn eller optage borgere udover, hvad der fremgår af godkendelsen. Afgørelsen om fravigelse skal være formuleret så klart, at det er klart for tilbuddet, hvilke betingelser der gælder for afgørelsen, f.eks. at afgørelsen om fravigelse gælder, så længe der er tale om anbringelse af tre navngivne søskende eller inden for en bestemt afgrænset periode. Når afgørelsen om fravigelse ikke længere gælder, er det automatisk den oprindelige godkendelse, der er gældende. En afgørelse om fravigelse af en godkendelse forudsætter herudover, at der er konkret behov for at træffe afgørelse om fravigelse fremfor at give en helt ny godkendelse, hvortil der evt. kan knyttes vilkår, at fravigelsen er forsvarlig, at fravigelsen er midlertidig, og at tilbuddet vurderes ikke at kunne godkendes generelt til den ønskede udvidelse.

For tilbud organiseret som fonde kan en fravigelse efter socialtilsynsloven kun ske inden for fondens formål.

Til § 4

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring i folkeskoleloven som følge af forslaget i § 4, stk. 2, i det samtidigt fremsatte forslag til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge, hvorefter anvendelsesområdet for reglerne om indgreb i lov om voksenansvar omfatter ansatte på anbringelsesstedet, der også udfører pædagogisk arbejde eller undervisning på en intern skole.

Efter folkeskolelovens § 52, stk. 1, kan ministeren for børn, undervisning og ligestilling fastsætte nærmere regler om foranstaltninger til fremme af god ro og orden i skolerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger i lovforslagets afsnit 2.6.1. for en nærmere beskrivelse heraf.

Efter reglerne i folkeskolelovens § 20, stk. 5, kan der indrettes specialundervisning i dagbehandlingstilbud eller i et efter serviceloven oprettet eller godkendt anbringelsessted (såkaldte interne skoler). Kommunalbestyrelsen kan efter overenskomst med et i kommunen beliggende anbringelsessted for børn og unge, der er oprettet eller godkendt efter serviceloven, henvise elever til specialundervisning i anbringelsesstedet, jf. folkeskolelovens § 22, stk. 5. En elev kan henvises til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i et anbringelsessted, hvis det vil være mest hensigtsmæssigt at undervise eleven i kortere eller længere tid på anbringelsesstedet f.eks. på grund af elevens svære adfærdsvanskeligheder.

Undervisningen på de interne skoler tilrettelægges efter folkeskolelovens regler om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Som følge heraf er det efter gældende ret folkeskolelovens regler, der finder anvendelse på de interne skoler også i forhold til magtanvendelse.

Efter forslaget til § 4, stk. 2, i forslag til lov om voksenansvar vil lærere og pædagoger m.v., som er primært ansat på anbringelsesstedet være omfattet af regelsættet i lov om voksenansvar i forbindelse med vedkommendes opgaver på

den interne skole, mens en lærer, der ikke har sin primære ansættelse på anbringelsesstedet, men som underviser på en intern skole, ikke vil være omfattet af regelsættet, men af folkeskolelovens regler om magtanvendelse.

Med henblik på at ansatte på anbringelsessteder, der også underviser i anbringelsesstedets interne skole, skal følge det samme regelsæt, uanset om de befinder sig i en undervisningssituation eller ej, foreslås en ændring af folkeskoleloven, så det udtrykkeligt fremgår, at disse ansatte altid skal følge regelsættet i lov om voksenansvar.

Med det foreslåede nye § 52, stk. 2, fastsættes det, at for undervisere, der er ansat på anbringelsessteder, og for elever på anbringelsessteder, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 5, gælder bestemmelserne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i lov om voksenansvar over for anbragte børn.

§ 10 i bekendtgørelse nr. 697 af 23. juni 2014 om fremme af god orden i folkeskolen gælder således ikke for lærere og pædagoger, som er ansat på et anbringelsessted, eller for elever på anbringelsessteder.

De øvrige regler i bekendtgørelsen om fremme af god orden i folkeskolen, vil fortsat gælde i forbindelse med specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i anbringelsessteder i henhold til folkeskolelovens § 20, stk. 5.

Oprettelse og drift af dagbehandlingstilbud er ikke omfattet af servicelovens bestemmelser. Interne skoler på dagbehandlingstilbud er derfor ikke omfattet af lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge. Det er fortsat folkeskolelovgivningens regler om magtanvendelse, der finder anvendelse på interne skoler på dagbehandlingstilbud.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 3.2.1.1. og bemærkningerne til § 4, stk. 2, i forslag til lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge

Til § 5

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2017. Dog foreslås det, at denne lovs § 1, nr. 1-9, 26 og 27, og § 3 træder i kraft den 1. juli 2016. Stk. 1.

Det foreslås i § 5, stk. 3, at den i socialtilsynslovens § 5, stk. 6, jf. forslaget § 3, foreslåede adgang til efterfølgende at fravige en godkendelse af et tilbud kan anvendes også i forhold til godkendelser, der er meddelt et tilbud forud for bestemmelsens ikrafttræden den 1. juli 2016.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015, som ændret ved § 1 i lov nr. 495 af 21. maj 2013, § 1 i lov nr. 722 af 25. juni 2014, § 1 i lov nr. 1576 af 15. december 2015 og § 1 i lov nr. 1894 af 29. december 2015, foretages følgende ændringer:

§ 5. Efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen skal regionsrådet etablere

- 1) tilbud efter §§ 103 og 104, § 107, stk. 2, og §§ 108-110,
- 2) særlige dag- og klubtilbud til børn og unge med

1. I § 5, stk. 1, nr. 3, indsættes efter "funktionsevne,": »jf. § 66, stk. 1, nr. 6,« og »jf. § 67, stk. 2,« udgår.

betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter §§ 32 og 36,

3) døgninstitutioner for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 67, stk. 2, 4) sikrede døgninstitutioner, jf. § 67, stk. 3, og 5) tilbud om behandling af stofmisbrugere efter §§ 101 og 101 a.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke, når etablering af tilbud sker i henhold til pålæg efter § 13 c, stk. 1, 1. pkt.

Stk. 3. Regionsrådet skal efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen medvirke til at tilvejebringe hensigtsmæssige og sikre hjælpemidler.

Stk. 4. Regionsrådet skal efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen etablere tilbud efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 til personer med længerevarende ophold i boliger til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter lov om almene boliger m.v.

Stk. 5. Regionsrådet opfylder sin forpligtelse efter stk. 1, 3 og 4 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med kommuner, andre regioner eller private tilbud.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan etablere tilbud omfattet af stk. 1, 3 og 4.

Stk. 7. Regionsrådet kan drive de tilbud, der er nævnt i § 67, stk. 1, såfremt det er aftalt i henhold til § 194, stk. 2.

Stk. 8. (udelades)

Stk. 9. (udelades)

§ 55. Under et døgnophold efter § 52, stk. 3, nr. 4, 5 og 7, og efter § 76, stk. 3, nr. 1 og 3, og § 76 a, stk. 2, modtager barnet, den unge eller de vordende forældre omsorg, personlig støtte, socialpædagogisk rådgivning og behandling. Ved særlige behov kan der endvidere foretages undersøgelser og observation samt ydes terapi eller anden behandling.

Stk. 2. Et aflastningsophold, som ydes under et døgnophold, indgår som en ydelse efter stk. 1.

Stk. 3. Hjælp efter stk. 1 kan ydes af det sted, hvor barnet, den unge eller de vordende forældre har døgnophold, eller på anden måde.

2. § 5, stk. 1, nr. 4, affattes således:

»4) delvis lukkede afdelinger i tilknytning til sikrede afdelinger samt sikrede afdelinger, særligt sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, og«.

3. § 5, stk. 7, affattes således:

»*Stk. 7.* Regionsrådet kan drive døgninstitutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, for børn og unge, som på grund af sociale eller adfærdsmæssige problemer har behov for at blive anbragt uden for hjemmet, såfremt det er aftalt i henhold til § 194, stk. 2.«

4. I § 55 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen godtgør udgifter til kost og logi i forbindelse med formidlet døgnophold for børn og unge, når anbringelsesstedet ikke omfattet af takstfinansiering. For 1. og 2. barn placeret på samme anbringelsessted udgør godtgørelsen 174 kr. pr. døgn pr. barn under 10 år og 186 kr. pr. døgn pr. barn over 10 år (2016-niveau). For 3. barn og derover placeret på samme anbringelsessted udgør godtgørelsen 162 kr. pr. barn pr. døgn (2016-niveau) uanset barnets eller den unges alder.«

5. Efter § 63 indsættes:

»Anvendelse af sikrede afdelinger, særligt sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner

§ 63 a. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørel-

§ 66. Anbringelsessteder for børn og unge kan være

- 1) plejefamilier,
- 2) kommunale plejefamilier,
- 3) netværksplejefamilier,
- 4) egne værelser, kollegier eller kollegielignende opholdssteder,
- 5) opholdssteder for børn og unge eller
- 6) døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, jf. § 67.

Stk. 2. Det er en betingelse for, at der kan træffes afgørelse om anbringelse af børn og unge efter § 52, stk. 3, nr. 4, 5 eller 7, i et anbringelsessted, at anbringelsesstedet er godkendt efter § 66 a, stk. 1, nr. 2, stk. 2 eller 6, eller efter § 5 i lov om socialtilsyn.

§ 66 a. Plejefamilier og kommunale plejefamilier for børn og unge, jf. § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, skal være godkendt

- 1) som generelt egnede af den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for socialtilsyn for det geografiske område, hvor plejefamilien bor, jf. §§ 2 og 5 i lov om socialtilsyn, eller
- 2) som konkret egnede i forhold til et eller flere nærmere angivne børn eller unge af den anbringende kommune.

Stk. 2. Netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune. Netværksplejefamilier skal have dækket deres omkostninger i forbindelse med barnets eller den unges ophold og kan efter en konkret vurdering få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

se om anvendelse af delvis lukkede afdelinger og delvis døgninstitutioner, når betingelserne i § 13, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge er opfyldt.

Stk. 2. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anvendelse af sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner, når betingelserne i § 14, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge er opfyldt.

Stk. 3. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om anvendelse af særligt sikrede afdelinger, når betingelserne i § 15, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge er opfyldt.«

6. § 66, stk. 1, nr. 6, affattes således:

»6) døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede afdelinger, særligt sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner.«

7. I § 66 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Døgninstitutioner kan oprettes og drives af kommuner, jf. § 4, af regioner, jf. § 5, stk. 1, nr. 3 og 4, og stk. 7, eller som selvejende institutioner, som kommunalbestyrelsen eller regionsrådet indgår aftale med.«

Stk. 3. (udelades)

Stk. 4. (udelades)

Stk. 5. (udelades)

Stk. 7. (udelades)

Stk. 8. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, kommunale plejefamilier, netværksplejefamilier og egne værelser m.v., jf. stk. 1, 2 og 6, om grunduddannelse og supervision til og efteruddannelse af plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, om faglig støtte til netværksplejefamilier og familier, der har adopteret et barn eller en ung, der tidligere har været anbragt i pleje i familien, jf. stk. 3-5, og om godtgørelse for netværksplejefamilier.

§ 67. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner, herunder på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner for børn og unge, som på grund af sociale eller adfærdsmæssige problemer har behov for at blive anbragt uden for hjemmet. Kommunalbestyrelsen skal herunder sørge for, at der er mulighed for ambulante behandling.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner for børn og unge, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for at blive anbragt uden for hjemmet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på sikrede døgninstitutioner.

Stk. 4. Døgninstitutioner kan oprettes og drives af en kommune, jf. § 4, af en region, jf. § 5, eller som selvejende institutioner, som kommunalbestyrelsen eller regionsrådet indgår aftale med.

Kommunens opgaver i forbindelse med anbringelsen

§ 68 b. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om valg af konkret anbringelsessted i overensstemmelse med handleplanen, jf. § 140. Samtidig med valg af anbringelsessted skal der tages stilling til barnets eller den unges skolegang. Er anbringelsesstedet beliggende i en anden kommune end barnets eller den unges opholdskommune, har opholdskommunen pligt til at underrette den stedlige kommune forud for anbringelsen.

Stk. 2. Ved valg af anbringelsessted skal kommunen

8. I § 66 a, stk. 8, indsættes efter »godtgørelse for«: »samt om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, jf. stk. 2, 2. pkt., til«.

9. § 67 ophæves.

10. I § 68 b, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»Når børn og unge-udvalget har truffet afgørelse om anvendelse af en sikret afdeling, særligt sikret afdeling eller sikret døgninstitution, jf. § 63 a, stk. 2 og 3 og § 74, stk. 1, nr. 6 og 7, skal opholdskommunen meddele denne afgørelse til den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, som er ansvarlig for oprettelse og drift af den pågældende sikrede afdeling, særligt sikrede afdeling eller sikrede døgninstitution, hvor barnet eller den unge anbringes.«

vælge det anbringelsessted, som bedst kan imødekomme barnets eller den unges behov. Kommunen skal lægge vægt på anbringelsesstedets mulighed for at tilbyde nære og stabile voksenrelationer og herunder vurdere, om en anbringelse i en plejefamilie, jf. § 66, stk. 1, nr. 1-3, er mest hensigtsmæssig.

Stk. 3. (udelades)

§ 71. Barnet eller den unge har ret til samvær og kontakt med forældre og netværk, herunder søskende, bedsteforældre, øvrige familiemedlemmer, venner m.v. under anbringelsen uden for hjemmet. Kommunalbestyrelsen skal under hensyntagen til barnets eller den unges bedste og under hensyntagen til beskyttelsen af barnets eller den unges sundhed og udvikling og beskyttelsen af barnet eller den unge mod overgreb sørge for, at forbindelsen mellem barnet eller den unge og forældrene og netværket holdes ved lige. Ved tilrettelæggelse af samværet, skal der lægges vægt på, at barnet eller den unge også på længere sigt har mulighed for at skabe og bevare nære relationer til forældre og netværket. Kommunalbestyrelsen har i den forbindelse pligt til at sikre, at forældrene får information om barnets hverdag, og til at bidrage til et godt samarbejde mellem forældrene og anbringelsesstedet. En ret til samvær og kontakt, der er aftalt mellem forældrene eller er fastsat i medfør af forældreansvarsloven, opretholdes under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet, men kan reguleres eller midlertidigt ophæves efter reglerne i stk. 2-5.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 4. (udelades)

Stk. 5. (udelades)

Stk. 6. (udelades)

Stk. 7. En afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler eller anden kommunikation med forældrene kan alene træffes efter § 123, stk. 2.

Stk. 8. (udelades)

§ 72. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 12 år, gratis advokatbistand under en sag om

- 1) gennemførelse af en undersøgelse efter § 51,
- 2) anbringelse uden for hjemmet efter § 58,
- 3) opretholdelse af en anbringelse efter § 62,
- 4) gennemførelse af en lægelig undersøgelse eller

11. I § 71, stk. 7, § 72, stk. 3, § 74, stk. 3, og § 168, stk. 2, ændres »§ 123, stk. 2,« til: »§ 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge«.

12. Efter § 72, stk. 1, nr. 4, indsættes:

- »5) anvendelse af delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 63 a, stk. 1,
- 6) anvendelse af sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner efter § 63 a, stk. 2,
- 7) anvendelse af særligt sikrede afdelinger efter § 63 a, stk. 3,«

behandling efter § 63,

5) videreførelse af en anbringelse efter § 68 a,

6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 75, stk. 3,

7) ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 3,

8) afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3-5,

9) brev og telefonkontrol efter § 123, stk. 2,

10) anbringelse i delvis lukkede døgninstitutioner og på delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 123 b, stk. 1, og

11) tilbageholdelse efter § 123 c.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. Under en sag om afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3-5, og en sag om brev- og telefonkontrol efter § 123, stk. 2, med den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, skal denne have tilbud om gratis advokatbistand.

Stk. 4. (udelades)

§ 74. Børn og unge-udvalget træffer i et møde afgørelse om

1) gennemførelse af en undersøgelse efter § 51,

2) anbringelse uden for hjemmet efter § 58,

3) opretholdelse af en anbringelse efter § 62,

4) gennemførelse af en lægelig undersøgelse eller behandling efter § 63,

5) videreførelse af en anbringelse efter § 68 a,

6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 75, stk. 3,

7) ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 3,

8) afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3-5,

9) flytning eller hjemtagelse efter § 78, stk. 4,

10) brev- og telefonkontrol efter § 123, stk. 2,

11) anbringelse i delvis lukkede døgninstitutioner og på delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 123 b, stk. 1, og

12) tilbageholdelse efter § 123 c.

Stk. 2. Inden der træffes afgørelse, skal indehaveren af forældremyndigheden, barnet eller den unge, advokaten og eventuel anden bisidder for forældremyndighedens indehaver eller barnet eller den unge have lejlighed til at udtale sig over for børn og unge-udvalget. Tilbud efter 1. pkt. til barnet eller den unge kan undlades, hvis barnet er under 12 år, eller hvis det må antages at være til skade for barnet eller den unge.

Stk. 3. *Stk. 2* finder tilsvarende anvendelse på den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, inden der træffes afgørelse efter § 71, stk. 3-5, og § 123, stk. 2. *Stk. 2* finder ligeledes anvendelse på

Nr. 5-11 bliver herefter nr. 8-14.

13. I § 72, *stk. 1, nr. 9*, der bliver nr. 12, ændres »brev og telefonkontrol efter § 123, stk. 2,« til: »tilbageholdelse efter § 12, stk. 1 og 2, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge og«.

14. I § 72, *stk. 1, nr. 10*, der bliver nr. 13, ændres »anbringelse i delvis lukkede døgninstitutioner og på delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 123 b, stk. 1, og« til: »brev og telefonkontrol efter § 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.«

15. § 72, *stk. 1, nr. 11*, der bliver nr. 14, ophæves.

16. I § 74, *stk. 1*, indsættes efter nr. 4 som nye numre:

»5) anvendelse af delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 63 a, stk. 1,

6) anvendelse af sikrede afdelinger og sikrede døgninstitutioner efter § 63 a, stk. 2,

7) anvendelse af særligt sikrede afdelinger efter § 63 a, stk. 3,«

Nr. 5-12 bliver herefter nr. 8-15.

17. I § 74, *stk. 1, nr. 10*, der bliver nr. 13, ændres »brev og telefonkontrol efter § 123, stk. 2,« til: »tilbageholdelse efter § 12, stk. 1 og 2, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge og«.

18. I § 74, *stk. 1, nr. 11*, der bliver nr. 14, ændres »anbringelse i delvis lukkede døgninstitutioner og på delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 123 b, stk. 1, og« til: »brev og telefonkontrol efter § 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.«

19. § 74, *stk. 1, nr. 12*, der bliver nr. 15, ophæves.

20. I § 74, *stk. 4*, ændres » 63, 68 a, § 69, stk. 3, § 71, stk. 3-5, § 75, stk. 3, § 123, stk. 2, og §§ 123 b og 123 c« til: » 63, 63 a, § 69, stk. 3, § 71, stk. 3-5 og § 75, stk. 3, efter denne lov samt § 12, stk. 1 og 2, og § 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge«.

plejeforældre, inden der træffes afgørelse efter § 78, stk. 4.

Stk. 4. Til vedtagelse af en afgørelse efter §§ 51, 58, 62, 63, 68 a, § 69, stk. 3, § 71, stk. 3-5, § 75, stk. 3, § 123, stk. 2, og §§ 123 b og 123 c kræves, at mindst 4 af børn og unge-udvalgets 5 medlemmer stemmer for afgørelsen. Afgørelser efter § 78, stk. 4, træffes ved almindelig stemmeflerhed.

Stk. 5. (udelades)

Stk. 6. (udelades)

§ 168. Afgørelser truffet af børn og unge-udvalget, jf. § 74, kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. En klage over en afgørelse efter § 75, stk. 3, kan dog ikke behandles af Ankestyrelsen, så længe der vese- rer en sag om anbringelse efter § 58 for børn og unge-udvalget.

Stk. 2. Berettiget til at indbringe en sag for Ankestyrelsen er forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 12 år. Afgørelser efter § 71, stk. 3-5, og § 123, stk. 2, der angår den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, kan tillige af denne indbringes for Ankestyrelsen. Endvidere kan plejeforældrene indbringe afgørelser efter § 78, stk. 4.

Stk. 3. (udelades)

Stk. 4. (udelades)

Stk. 5. (udelades)

§ 75. Formanden eller i dennes fravær næstformanden for børn og unge-udvalget kan træffe foreløbige afgørelser efter §§ 51, 58, 63, 68 a, § 69, stk. 3, § 71, stk. 3-5, § 78, stk. 4, § 123, stk. 2, § 123 b, stk. 1, og § 123 c, stk. 1, som af hensyn til barnets eller den unges øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. (udelades)

Stk. 4. (udelades)

Stk. 5. (udelades)

Stk. 6. (udelades)

21. I § 75, stk. 1, ændres », 63, 68 a, § 69, stk. 3, § 71, stk. 3-5, § 78, stk. 4, § 123, stk. 2, § 123 b, stk. 1, og § 123 c, stk. 1 « til: » 63, 63 a, 68 a, § 69, stk. 3, § 71, stk. 3-5, og § 78, stk. 4, efter denne lov samt § 12, stk. 1 og 2, og § 17, stk. 1, i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge «.

Afsnit VII

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestem- sesretten

Magtanvendelse

22. *Overskriften* til Afsnit VII affattes således:

»Afsnit VII

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestem- melsesretten over for voksne «

23. *Overskrifterne* før §§ 123, 123 a, 123 b og 123

Børn og unge

§ 123. Sikrede afdelinger i institutioner beregnet til døgnophold for børn og unge må alene anvendes, når forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet. Isolation m.v. i institutioner beregnet til døgnophold for børn og unge må alene anvendes, når forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet. Social- og indenrigsministeren fastsætter regler om betingelserne herfor. Aflåsning om natten af værelser i sikrede afdelinger betragtes ikke som isolation.

Stk. 2. Under ophold i institutioner eller på opholdssteder beregnet til døgnophold for børn og unge kan børn og unge-udvalget, såfremt det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, uden retskendelse træffe afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for institutionen. Afgørelsen træffes for en bestemt periode. Kontrol af breve og andre henvendelser til og fra offentlige myndigheder og til og fra en eventuel advokat, jf. § 72, stk. 3, må ikke finde sted. En afgørelse efter 1. pkt. kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt. Social- og indenrigsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation.

Stk. 3. Under andre døgnophold uden for hjemmet end nævnt i stk. 1, som er formidlet af kommunen, må magtanvendelse kun ske, når forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Stk. 4. Enhver form for magtanvendelse skal registreres og indberettes af tilbuddet til den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnets eller den unges ophold i tilbuddet, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og til det socialtilsyn, der fører driftsorienteret tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn. Ved magtanvendelse, der har fundet sted over for et barn eller en ung i et kommunalt eller regionalt tilbud, skal tilbuddet desuden orientere den kommunale eller regionale driftsherre om magtanvendelsen.

Stk. 5. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om magtanvendelse og om registrering og indberetning heraf.

Stk. 6. For unge, der efter reglerne i retsplejeloven er anbragt i sikrede afdelinger i stedet for varetægtsfængsling, finder retsplejelovens § 771 og § 772, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., vedrørende besøg og brevveksling

c og §§ 123, 123 a, 123 b, 123 c og 123 d ophæves.

24. I overskriften før § 124 udgår: »voksne«.

m.v. tilsvarende anvendelse. Social- og indenrigsministeren fastsætter efter forhandling med justitsministeren regler om besøg, brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation.

Stk. 7. Stk. 1 og 3-6 finder tilsvarende anvendelse over for unge over 18 år, hvis den pågældende er anbragt på et anbringelsessted, jf. § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse.

Undersøgelse af børn og unges person og opholdsrum

§ 123 a. En sikret afdeling kan uden retskendelse undersøge, hvilke effekter et barn eller en ung, der er anbragt i afdelingen, har i sin besiddelse i sit opholdsrum, hvis en sådan undersøgelse er nødvendig for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes eller sikkerhedshensyn iagttages,

- 1) når barnet eller den unge anbringes på en sikret afdeling,
- 2) før og efter besøg og
- 3) før og efter fravær fra den sikrede afdeling.

Stk. 2. På døgninstitutioner, herunder sikrede afdelinger, delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, samt opholdssteder kan anbringelsesstedets leder eller den, der bemyndiges dertil, uden retskendelse træffe bestemmelse om at foretage en undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter, hvor besiddelsen medfører, at ordensbestemmelser ikke kan overholdes, eller at sikkerhedshensyn ikke kan iagttages.

Stk. 3. Undersøgelse af, hvilke effekter barnet eller den unge har i sin besiddelse i sit opholdsrum eller på sin person, må ikke gennemføres, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 4. Undersøgelse skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Stk. 5. Undersøgelse af, hvilke effekter barnet eller den unge har i sin besiddelse på sin person, må kun undtagelsesvis foretages og overværes af personer af andet køn end den unge.

Stk. 6. Institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, kan uden retskendelse træffe bestemmelse om tilbageholdelse af effekter, der findes i barnets eller den unges besiddelse, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Stk. 7. Stk. 1-6 og 8 finder tilsvarende anvendelse over for unge over 18 år, hvis den pågældende er anbragt på et anbringelsessted, jf. § 66, stk. 1, nr. 5

og 6, i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse.

Stk. 8. Social- og indenrigsministeren i en bekendtgørelse regler om gennemførelsen af undersøgelser af barnets eller den unges person eller opholdsrum.

Anbringelse på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner

§ 123 b. Delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner for børn og unge mellem 12 og 17 år må alene anvendes, når det er afgørende for den socialpædagogiske behandling at kunne aflåse yderdøre og vinduer i perioder, eller at barnet eller den unge kan fastholdes fysisk, og der er risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af

- 1) kriminel adfærd hos barnet eller den unge,
- 2) misbrugsproblemer hos barnet eller den unge eller
- 3) andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge.

Stk. 2. På delvis lukkede institutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner kan yderdøre og vinduer aflåses i perioder, og børn og unge fastholdes fysisk.

Stk. 3. Børn og unge-udvalget kan, jf. § 52, stk. 1, og § 58, træffe afgørelse om at anbringe et barn eller en ung på en delvis lukket institution eller på en delvis lukket afdeling på en døgninstitution, jf. stk. 1.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om de nærmere rammer og vilkår ved den konkrete anbringelse efter stk. 1.

Stk. 5. Afgørelse efter stk. 1 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

Stk. 6. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om anbringelse på og forholdene under en anbringelse på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner.

Tilbageholdelse umiddelbart efter en anbringelse

§ 123 c. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om, at børn og unge på døgninstitutioner og opholdssteder, jf. § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, kan tilbageholdes i op til 14 dage efter anbringelsen på den pågældende døgninstitution eller det pågældende opholdssted, når

- 1) det må anses for at være af væsentlig betydning for at imødekomme et barns eller en ungs særlige behov for støtte og
- 2) det vurderes at have afgørende betydning for den

socialpædagogiske behandling.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om procedurerne og vilkårene for tilbageholdelsen.

§ 123 d. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning fra døgninstitution eller opholdssted i særlige tilfælde træffe afgørelse om for en afgrænset periode at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge, der er anbragt i døgninstitution eller på opholdssted, og som har betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne, når

- 1) der er risiko for, at barnet eller den unge ved at forlade døgninstitutionen eller opholdsstedet udsætter sig selv eller andre for at lide personskaade,
- 2) det personlige alarm- eller pejlesystem kan bidrage til at afværge denne risiko og
- 3) forældremyndighedsindehaveren har givet samtykke til anvendelsen af det personlige alarm- eller pejlesystem.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om afgrænsning af den periode, hvor der kan anvendes personlige alarm- eller pejlesystemer, om behandling af ansøgninger om iværksættelse af foranstaltninger efter stk. 1 og om, hvilke typer alarm- eller pejlesystemer der lovligt kan anvendes m.v.

Voksne

§ 124. (udelades)

§ 167. Følgende afgørelser kan af barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område:

- 1) Forebyggende foranstaltninger samt anbringelse uden for hjemmet efter § 52, stk. 3.
- 2) Ungepålæg efter § 57 b.
- 3) Hjemgivelse og hjemgivelsesperiode efter § 68, stk. 2.
- 4) Valg af anbringelsessted efter § 68 b, stk. 1.
- 5) Behandling og uddannelse m.v. efter § 69, stk. 1.
- 6) Samvær og kontakt efter § 71, stk. 2.
- 7) Anvendelse af alarm- eller pejlesystemer efter § 123 d.
- 8) Indskrænkning i adgang til telefon og internet efter § 137 g.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. (udelades)

Stk. 4. (udelades)

25. § 167, stk. 1, nr. 7, ophæves.

Nr. 8 bliver herefter nr. 7.

§ 182. Det beløb, der er nævnt i § 41, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2016.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. (udelades)

Stk. 4. Det beløb, der er nævnt i § 45, stk. 5, og § 97, stk. 7, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2006.

Stk. 5. (udelades)

Stk. 6. (udelades)

Stk. 7. (udelades)

Stk. 8. (udelades)

Stk. 9. (udelades)

Stk. 10. (udelades)

§ 194. Kommunalbestyrelserne overtager med virkning fra den 1. januar 2007 tilbud efter § 67, stk. 1, som er oprettet af amtskommunerne, og indtræder i aftaler med private tilbud, der er godkendt af amtskommunerne, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse, der efter stk. 1 overtager tilbud efter § 67, stk. 1, kan uanset stk. 1 i 2006 aftale med regionens forberedelsesudvalg, at regionsrådet på vegne af beliggenhedskommunen driver tilbud efter § 67, stk. 1, hvis tilbud ejes af beliggenhedskommunen, videre efter den 1. januar 2007. For kommuner, der oprettes den 1. januar 2007, kan aftale efter 1. pkt. indgås af sammenlægningsudvalget.

§ 3

Forslag til revision af lovens § 123 d fremsættes senest i folketingsåret 2015-16.

26. I § 182 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. De beløb, der er nævnt i § 55, stk. 4, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2017.«

Stk. 5-10 bliver herefter stk. 6-11.

27. I § 194 ændres 3 steder »tilbud efter § 67, stk. 1,« til: »døgninstitutioner, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, for børn og unge, som på grund af sociale eller adfærdsmæssige problemer har behov for at blive anbragt uden for hjemmet«.

§ 2

I lov nr. 153 af 26. februar 2011 om ændring af lov om social service (Alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted), som ændret ved lov nr. 1633 af 26. december 2013, foretages følgende ændring:

1. § 3 ophæves.

§ 3

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 1054 af 8. september 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 1870 af 29. december 2015 foretages følgende ændring:

§ 5. Socialtilsynet træffer efter ansøgning afgørelse om godkendelse som generelt egnet af sociale tilbud m.v., jf. § 4, på baggrund af en vurdering af, om tilbuddet samlet set opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 12-18.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. (udelades)

Stk. 4. (udelades)

Stk. 5. Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelsen efter stk. 1 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til et vilkår.

Stk. 6. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. § 6.

Stk. 7. (udelades)

Stk. 8. (udelades)

Stk. 9. (udelades)

1. I § 5 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Socialtilsynet kan, efter anmodning fra tilbuddet, træffe afgørelse om nye eller ændrede vilkår for godkendelsen efter stk. 1 eller om ophævelse af allerede meddelte vilkår for godkendelsen. Opfyldelsen af de nye eller ændrede vilkår er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til de nye eller ændrede vilkår, eller til ophævelsen af allerede meddelte vilkår. Socialtilsynet kan træffe afgørelse som nævnt i 1. pkt. for en bestemt periode.«

Stk. 6 - 9 bliver herefter stk. 7 - 10.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

§ 4

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 665 af 20. juni 2014, som ændret ved lov nr. 1641 af 26. december 2013, § 1 i lov nr. 406 af 28. april 2014, § 13 i lov nr. 632 af 16. juni 2014, § 2 i lov nr. 1539 af 27. december 2014, lov nr. 747 af 1. juni 2015 og § 10 i lov nr. 1000 af 20. august 2015, foretages følgende ændringer:

§ 52. Ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan fastsætte almindelige regler om foranstaltninger til fremme af god orden i skolerne, herunder regler om overflytning af elever til andre skoler i kommunen og regler om overflytning af elever i 10. klasse til andre uddannelsesforanstaltninger, og kan i den forbindelse fastsætte regler, der fraviger § 36, stk. 2 og 3, regler om, at der også kan anvendes foranstaltninger i anledning af elevadfærd, der er udvist uden for skolen, hvis adfærden har haft en direkte indflydelse på god orden i skolen, samt regler om, at private genstande kan tilbageholdes, og at tilbageholdelsen af

1. I § 52 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* For undervisere, der har deres primære ansættelse på anbringelsessteder, og elever på anbringelsessteder, jf. § 20, stk. 5, gælder uanset stk. 1 bestemmelserne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i lov om voksenansvar over for anbragte børn og unge.«

praktiske eller pædagogiske grunde kan opretholdes ud over det tidspunkt, hvor skolens tilbud ophører. Ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan endvidere fastsætte regler om skolernes tilsyn med eleverne i skoletiden.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. § 1, nr. 1-9, 26 og 27, og § 3 træder i kraft den 1. juli 2016, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. § 1, nr. 4, finder også anvendelse for formidlede døgnophold i perioden 1. oktober 2015 til 1. juni 2016.

Stk. 4. § 3 finder også anvendelse for godkendelser meddelt forud for lovens ikrafttræden.